

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÂRE Nr. HG165/2017
din 21.03.2017

**pentru aprobarea Regulamentului
privind modalitatea de calculare a pensiilor
și modalitatea de confirmare a stagiului de
cotizare pentru stabilirea pensiilor**

Publicat : 24.03.2017 în MONITORUL OFICIAL Nr. 85-91 art. 235 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[HG3 din 14.01.26, MO45-47/15.01.26 art.10; în vigoare 15.01.26](#)

În temeiul Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.42-44, art. 247), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, conform anexei nr. 1.

2. Începând cu 1 aprilie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale va valoriza, conform unui grafic prealabil, pensiile beneficiarilor de pensii stabilite în anii 2001-2008, conform prevederilor prezentei hotărâri.

3. Se stabilește că valorizarea venitului mediu lunar asigurat pentru pensiile aflate în plată se va efectua conform următoarelor etape:

de la 1 noiembrie 2017 se vor valoriza pensiile beneficiarilor de pensii stabilite în anii 2009-2011;

de la 1 aprilie 2018 se vor valoriza pensiile beneficiarilor de pensii stabilite în anii 2012-2013;

de la 1 octombrie 2018 se vor valoriza pensiile beneficiarilor de pensii stabilite în perioada 1 ianuarie 2014-31 martie 2017.

3¹. Începând cu 1 ianuarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale va reexamina, în conformitate cu prevederile art.8 alin.(3) din Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, pensiile pentru limită de vârstă și pensiile de dizabilitate stabilite/reexamine în perioada 1 ianuarie 2017 - 31 decembrie 2021, la a căror calculare a fost inclusă în stagiul de cotizare perioada prevăzută la art. 5 alin. (2) lit. d) din Legea nr.156/1998 privind

sistemul public de pensii, luând drept bază de calcul al pensiei pentru perioada respectivă salariul mediu lunar pe țară la data calculării inițiale/reexaminării pensiei.

4. Se abrogă unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr. 2.

PRIM-MINISTRU Pavel FILIP

Contrasemnează:

Ministrul muncii, protecției

sociale și familiei Stela GRIGORAȘ

Nr. 165. Chișinău, 21 martie 2017.

Anexa nr. 1

la Hotărârea Guvernului nr.165

din 21 martie 2017

REGULAMENT

privind modalitatea de calculare a pensiilor

și modalitatea de confirmare a stagiului

de cotizare pentru stabilirea pensiilor

Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor (în continuare – *Regulament*), elaborat în temeiul Legii nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.42-44, art.247), cu modificările și completările ulterioare, reglementează modul de calculare a pensiilor în sistemul public de pensii și de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Baza de calcul a pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat.
2. Cuantumul pensiei se calculează reieșind din următoarele criterii de asigurare:
 - 1) vârsta standart de pensionare;
 - 2) stagiul de cotizare;

3) contribuțiile de asigurări sociale de stat.

3. În prezentul Regulament este determinat modul de calculare a pensiei:

1) pînă la 1 ianuarie 1999;

2) după 1 ianuarie 1999.

4. În sensul prezentului Regulament, noțiunile de bază utilizate au următoarele semnificații:

asigurat - persoană fizică aptă pentru muncă, cu domiciliul sau reședința în Republica Moldova, pentru care plătitorii contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat plătesc contribuții de asigurări sociale în vederea beneficierii de dreptul pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;

contribuție de asigurări sociale - sumă datorată în mod obligatoriu de plătitorul contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat;

cont personal de asigurări sociale - informație structurată despre un asigurat, care reflectă contribuțiile de asigurări sociale calculate și plătite, venitul la care s-au calculat acestea, prestațiile de asigurări sociale de care a beneficiat asiguratul, precum și alte informații aferente activității asiguratului;

indexare a pensiei - măsură realizată periodic pentru actualizarea cuantumului pensiei calculate în vederea păstrării puterii de cumpărare a pensiei;

pensie calculată - drept bănesc, stabilit în funcție de contribuțiile achitate în bugetul asigurărilor sociale de stat și de durata stagiului de cotizare, reexaminat, majorat și indexat;

pensie aflată în plată - pensie achitată lunar beneficiarului prin intermediul prestatorului de servicii de plată desemnat de către beneficiar;

pensie minimă - sumă fixă garantată de stat, acordată în temeiul art.12 din Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii;

vârstă standard de pensionare - vârstă pentru bărbați și femei, stabilită la art. 41 din Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, la împlinirea căreia aceștia pot obține dreptul la pensie pentru limită de vârstă;

stagiul minim de cotizare - perioadă minimă de activitate în care asigurații au realizat stagiul de cotizare prevăzut la art. 15 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii pentru a putea beneficia de pensie la împlinirea vârstei standard de pensionare;

stagiul total de cotizare - însumare a perioadelor de activitate pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale de stat în bugetul asigurărilor sociale de stat, prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii;

stagiul de cotizare în raport cu vârsta - perioadă de activitate, în funcție de vârstă, în care asigurații au realizat stagiul de cotizare pentru obținerea unei pensii de dizabilitate;

supliment de solidaritate - adaos egal cu diferența dintre cuantumul pensiei calculate și cuantumul pensiei minime acordat pentru categoria respectivă de pensie;

perioade asimilate stagiului de cotizare - perioade pentru care nu s-au plătit contribuții de asigurări sociale, dar care, potrivit Legii sistemului public de pensii, se includ în stagiul total de cotizare;

venit asigurat - venit din care s-au plătit contribuții de asigurări sociale și care constituie baza de calcul a pensiei în sistemul public;

valorizare a venitului asigurat - indexare a venitului mediu lunar asigurat realizat începând cu 1 ianuarie 1999, reieșind din coeficientul de creștere a salariului mediu pe economie în perioadele contributive până la anul precedent anului de stabilire a pensiei;

registru de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale - sistem unic automatizat de evidență nominală a persoanelor fizice și juridice plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv a persoanelor fizice care se asigură în baza contractului încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, precum și a beneficiarilor prestațiilor de asigurări sociale;

recalculare a pensiei - calculare a mărimii pensiei în baza documentelor din dosar și/sau a informației privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat deținute de casa teritorială de asigurări sociale, iar în cazul pensiilor de dizabilitate - și a cotorului Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă de modificare a gradului de dizabilitate;

reexaminare a pensiei - calculare a mărimii pensiei în corespundere cu prevederile Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii în vigoare la data depunerii cererii de reexaminare a pensiei conform art. 33 alin. (1) lit. a) și c), alin. (2), (4¹), (4²) și (4³);

circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare și venitul asigurat - confirmarea prin acte doveditoare a stagiului de cotizare și a venitului asigurat pentru perioada de activitate care a avut loc până la realizarea dreptului la pensie și care nu a fost luată în considerare la stabilirea pensiei.

Capitolul II

CALCULAREA PENSIEI PENTRU LIMITĂ DE VÂRSTĂ

Secțiunea 1

Calcularea pensiei pentru limită de vârstă pentru asigurații

care, începând cu 1 ianuarie 1999, nu au realizat stagiul

de cotizare sau al căror stagiul de cotizare realizat

după această dată este mai mic de 5 ani

5. Pensia pentru limita de vârstă pentru asigurații care, începând cu 1 ianuarie 1999,

nu au realizat stagiul de cotizare sau al căror stagiul de cotizare realizat după această dată este mai mic de 5 ani se calculează cu aplicarea formulei:

unde:

P – cuantumul pensiei calculate;

$P_{\min}$ – pensia minimă pentru limita de vîrstă la data adresării pentru stabilirea pensiei;

T_t – stagiul total de cotizare, determinat în ani, cu o precizie de pînă la o unitate după virgulă;

$T_{\min}$ – stagiul minim care acordă dreptul la pensie (15 ani);

K_{np} – coeficientul nivelului profesional care este egal cu:

1,0 – pentru agricultori, muncitori necalificați (categoria 1-2 de calificare) și personalul auxiliar necalificat;

1,2 – pentru muncitori cu calificare medie (categoria 3-4 de calificare);

1,5 – pentru muncitori cu calificare înaltă (categoria 5-8 de calificare) și specialiști cu studii medii de specialitate;

1,8 – pentru specialiști cu studii superioare;

2,0 – pentru personalul de conducere la nivel de subdiviziune structurală;

3,0 – pentru conducătorii de unități și locțiitorii lor.

6. Raportarea ocupațiilor la coeficienții nivelului profesional se efectuează potrivit Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14) (anexa nr. 1 la prezentul Regulament).

7. În cazul în care persoana a prestat activități în funcții cu nivel profesional diferit, coeficientul nivelului profesional se stabilește corespunzător ocupației raportate la nivelul profesional cel mai înalt dintre ocupațiile prestate în ultimii 15 ani de activitate, dacă activitatea în funcția indicată a durat mai mult de un an.

Secțiunea a 2-a

Calcularea pensiei pentru limita de vîrstă

din venitul asigurat realizat după 1 ianuarie 1999

8. Pentru asigurații care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani după 1 ianuarie 1999, cuantumul pensiei se determină în conformitate cu art. 16 din Legea privind sistemul public de pensii din venitul mediu lunar asigurat, valorizat conform prevederilor art. 8, confirmînd un stagiul total de cotizare de cel puțin 15 ani, aplicîndu-se formula:

$$P = 1,35\% \times T_t \times V_{av}$$

unde:

P - cuantumul pensiei calculate;

1,35% - rata de acumulare pentru anii de cotizare realizați după 1 ianuarie 1999, calculată în procente;

V_{av} - venitul mediu lunar asigurat valorizat, determinat conform anexei nr. 1 la Legea privind sistemul public de pensii, în modul prevăzut în capitolul V din prezentul Regulament;

T_t - stagiul total de cotizare, determinat în ani, cu o precizie de pînă la o unitate după virgulă.

9. În cazul în care cuantumul pensiei calculat pentru stagiul complet de cotizare, prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, nu atinge cuantumul minim, se stabilește pensia minimă prevăzută la art. 12 alin. (1) din legea menționată, iar în cazul persoanelor care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 40 de ani, se stabilește pensia minimă prevăzută la art. 12 alin. (1¹) din legea nominalizată.

10. În cazul în care pensia calculată în condițiile unui stagiul de cotizare incomplet este sub nivelul pensiei minime, asiguratului i se acordă pensia calculată, care nu poate fi mai mică decît pensia minimă diminuată proporțional stagiului de cotizare realizat, dar nu mai mică de 50% din pensia minimă, conform formulei:

$$\frac{P_{min}}{T_t} \times T_1$$

unde:

P_{min} - cuantumul pensiei minime;

T_t - stagiul total de cotizare, dar nu mai puțin de 15 ani;

T_1 - stagiul de cotizare complet necesar la data stabilirii pensiei;

$\frac{P_{min}}{T_t}$ - raportul dintre stagiul total de cotizare și cel complet necesar, care se determină cu o precizie de pînă la trei unități după virgulă.

Secțiunea a 3-a

Calcularea pensiei anticipate pentru carieră lungă

11. Cuantumul pensiei anticipate se calculează conform formulei:

$$P_a = 1,35\% \times T_{as} \times V_{av}$$

unde:

P_a - pensia anticipată pentru carieră lungă;

T_{as} - stagiul contributiv de cotizare, care însumează toate perioadele contributive și care este cu 5 ani pentru bărbați și cu 3 ani pentru femei mai mare decât cel prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii;

V_{av} - venitul mediu lunar asigurat valorizat.

12. Pensia anticipată pentru carieră lungă se acordă persoanelor care au realizat un stagiul contributiv de cotizare cu 5 ani pentru bărbați și cu 3 ani pentru femei mai mare decât cel prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.

Secțiunea a 4-a

Calcularea pensiei pentru limită de vîrstă pentru

pensionarii care activează în cîmpul muncii

după realizarea dreptului la pensie

13. Pensionarii care activează sau au activat în cîmpul muncii după realizarea/reexaminarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă pot solicita reexaminarea pensiei nu mai des decît o dată la doi ani, cu condiția că pensia calculată după reexaminare este mai mare decît pensia aflată în plată. Această prevedere se va aplica după finalizarea procesului de reexaminare a pensiilor stabilite pînă la 1 ianuarie 2019, conform eșalonării prevăzute la punctul 13¹.

Reexaminarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă se efectuează conform formulei:

$$Pr = P + Pn$$

$$Pn = 2,0\% \times Tn \times V_{av} ,$$

unde:

Pr - cuantumul pensiei reexaminate;

P - cuantumul pensiei calculate;

Pn - cuantumul pensiei pentru stagiul de cotizare realizat după stabilirea/reexaminarea pensiei calculate după reexaminare;

2,0% - rata de acumulare pentru anii de cotizare realizați după stabilirea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă;

Tn - stagiul de cotizare realizat după stabilirea/reexaminarea pensiei pentru limită de vîrstă, ani;

V_{av} - venitul mediu lunar asigurat valorizat, determinat conform anexei nr. 1 la Legea

nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, pentru perioada de activitate după stabilirea/reexaminarea pensiei pentru limită de vârstă.

13¹. Reexaminarea pensiilor pentru limită de vârstă stabilite pînă la 1 ianuarie 2019 se efectuează în raport cu stagiul de cotizare cumulat după realizarea/reexaminarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă, conform eşalonării prevăzute în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1

Anul în care va fi efectuată reexaminarea pensiei	Perioada de stabilire a pensiilor					
	Pensiile stabilite/ reexamine pînă la 1 ianuarie 1999			Pensiile stabilite după 1 ianuarie 1999 pînă la 1 ianuarie 2019		
	2019	2020	2020	2021	2022	2023
		(1ianuarie)	(1 iulie)	(1 ianuarie)	(1 ianuarie)	(1 ianuarie)
Stagiul de cotizare după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă	de la 15 ani	pînă la 15 ani	de la 10 ani	de la 7 ani pînă la 10 ani	de la 5 ani pînă la 7 ani	de la 2 ani pînă la 5 ani

13². Noile drepturi la pensie se acordă începînd cu luna următoare celei în care au fost depuse cererea şi actele necesare la organul de asigurări sociale.

Capitolul III

CALCULAREA PENSIEI DE DIZABILITATE

Secţiunea 1

Calcularea pensiei de dizabilitate începînd

cu 1 aprilie 2017

14. În cazul în care asiguratul încadrat într-un grad de dizabilitate confirmă condiţiile de stagiul de cotizare în raport cu vîrsta, conform art. 20 din Legea privind sistemul public de pensii, cuantumul pensiei se determină în baza art. 21 din venitul mediu lunar asigurat realizat după 1 ianuarie 1999 şi valorizat, luînd în considerare stagiul total de cotizare.

15. Pensia de dizabilitate în raport cu gradul de dizabilitate se calculează după formulele:

pentru dizabilitate:

- severă:

- accentuată:

- medie:

unde:

P - cuantumul pensiei calculate;

„0,42”, „0,35” și „0,20” - partea pensiei calculate din venitul mediu lunar asigurat valorizat, în funcție de gradul de dizabilitate;

V_{av} - venitul mediu lunar asigurat valorizat, dar care nu poate fi mai mare decât mărimea dublă a salariului mediu pe țară pe anul precedent anului stabilirii pensiei;

T_t - stagiul total de cotizare realizat;

T_{max} - stagiul de cotizare maxim potențial de la vârsta de 18 ani pînă la vîrstele de pensionare stabilite la art. 41 alin. (1), dar nu mai mare de 40 de ani.

16. În cazul în care cuantumul calculat al pensiei de dizabilitate este mai mic decât cuantumul pensiei minime, se acordă pensia minimă, care constituie:

1) 75% din cuantumul pensiei minime pentru limită de vîrstă - în cazul unei dizabilități severe;

2) 70% din cuantumul pensiei minime pentru limită de vîrstă - în cazul unei dizabilități accentuate;

3) 50% din cuantumul pensiei minime pentru limită de vîrstă - în cazul unei dizabilități medii.

17. Cuantumul pensiei de dizabilitate se calculează conform formulelor indicate în punctul 15 din prezentul Regulament doar în cazul în care asiguratul încadrat într-un grad de dizabilitate a realizat după 1 ianuarie 1999 un stagiul de cotizare de cel puțin 2 ani.

Persoanelor care, începînd cu 1 ianuarie 1999, nu au realizat un stagiul de cotizare sau al căror stagiul de cotizare realizat după această dată este mai mic de 2 ani li se acordă pensia minimă, în mărimile indicate în punctul 16 din prezentul Regulament.

Secțiunea a 2-a

Calcularea pensiei de dizabilitate stabilite

pînă la 1 aprilie 2017 în cazul încadrării în

alt grad de dizabilitate

18. În cazul în care, pînă la 1 aprilie 2017, asiguratul a fost încadrat într-un grad de dizabilitate, iar după această dată a fost încadrat în alt grad de dizabilitate, cuantumul pensiei pentru noul grad de dizabilitate se determină conform modului în vigoare la data stabilirii inițiale a pensiei de dizabilitate, luîndu-se în considerare venitul mediu lunar asigurat și stagiul de cotizare incluse în calculul inițial al pensiei de dizabilitate.

Noua mărime a pensiei se determină prin indexarea rezultatului obținut ținând cont de toate indexările (recalculările) efectuate de la anul stabilirii inițiale a pensiei de dizabilitate până la anul stabilirii noului grad de dizabilitate.

Secțiunea a 3-a

Calcularea pensiei de dizabilitate pentru pensionarii

care activează în câmpul muncii după realizarea

dreptului la pensie

18¹. Pensionarii care activează sau au activat în câmpul muncii după realizarea/reexaminarea dreptului la pensie de dizabilitate pot solicita reexaminarea pensiei nu mai des decât o dată la doi ani, cu condiția că pensia calculată după reexaminare este mai mare decât pensia aflată în plată. Această prevedere se va aplica după finalizarea procesului de reexaminare a pensiilor de dizabilitate stabilite până la 1 ianuarie 2022, conform eșalonării prevăzute la punctul 18².

Reexaminarea dreptului la pensie de dizabilitate se efectuează conform formulelor prevăzute la punctul 15, ținându-se cont de stagiul de cotizare necesar la data stabilirii pensiei.

18². Reexaminarea pensiilor de dizabilitate stabilite până la 1 ianuarie 2022 se efectuează în raport cu stagiul de cotizare cumulat după realizarea/reexaminarea dreptului la pensie de dizabilitate, conform eșalonării prevăzute în tabelul nr. 2:

Tabelul nr. 2

	Perioada de stabilire a pensiilor		
	Pensiile stabilite/ reexamine până la 1 ianuarie 1999	Pensiile stabilite după 1 ianuarie 1999 și până la 1 ianuarie 2022	
Anul în care va fi efectuată reexaminarea pensiei	2022 (1 ianuarie)	2023 (1 ianuarie)	2024 (1 ianuarie)
Stagiul de cotizare după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate	de la 2 ani	de la 7 ani	de la 2 ani până la 7 ani

18³. Noile drepturi la pensie se acordă începând cu luna următoare celei în care au fost depuse cererea și actele necesare la organul de asigurări sociale.

Capitolul IV

CALCULAREA PENSIEI DE URMAȘ

19. Pensia de urmaș, în cazul în care întreținătorul era beneficiar de pensie pentru limită de vîrstă sau de pensie de dizabilitate severă, se stabilește procentual din pensia pentru limită de vîrstă sau din pensia de dizabilitate severă aflată în plată sau recalculată, după caz. Dacă întreținătorul nu era beneficiar de pensie pentru limită de vîrstă sau era

beneficiar de pensie de dizabilitate accentuată sau medie sau altă categorie de pensie, aceasta se stabilește procentual din pensia potențială calculată pentru dizabilitate severă.

20. Quantumul pensiei de urmaș se calculează în mărime de 50% pentru fiecare urmaș , cu excepția categoriilor de urmași prevăzute la pct. 20¹.

20¹. Quantumul pensiei de urmaș în cazul copiilor pînă la vîrsta de 18 ani sau, dacă își continuă studiile în instituții de învățămînt de zi (secundar, mediu de specialitate și superior), pînă la terminarea acestora, fără a depăși vîrsta de 23 de ani și în cazul persoanelor cu dizabilități severe din copilărie, se calculează în mărime de 75% pentru fiecare urmaș, dar nu mai puțin decît quantumul alocației sociale pentru pierderea întreținătorului.

20². Pensiile de urmaș stabilite pînă la 1 ianuarie 2020 copiilor pînă la vîrsta de 18 ani sau, dacă își continuă studiile în instituții de învățămînt de zi (secundar, mediu de specialitate și superior), pînă la terminarea acestora, fără a depăși vîrsta de 23 de ani, se reexaminează conform pct. 20¹.

21. Pensia potențială de dizabilitate severă se calculează conform formulei prevăzute la punctul 15, ținînd cont de condițiile specificate în punctul 17 din prezentul Regulament:

22. În cazul în care, la data decesului, întreținătorul era beneficiar de pensie de dizabilitate accentuată sau medie stabilită pînă la 1 aprilie 2017, pensia potențială calculată pentru dizabilitate severă se determină din venitul mediu lunar asigurat luat în considerare la stabilirea inițială a pensiei, în modul indicat la punctul 18 din prezentul Regulament.

23. Quantumul pensiei de urmaș, în cazul copiilor rămași fără ocrotirea părintească în urma decesului ambilor părinți, reprezintă însumarea drepturilor de urmaș calculate pentru fiecare părinte.

24. În cazul modificării numărului de urmași a căror pensie a fost stabilită conform normelor în vigoare pînă la 1 ianuarie 2017, pensia pentru urmaș se stabilește în mărime de 50% din baza de calcul (pensia pentru limită de vîrstă sau pensia potențială de dizabilitate severă inițial calculată cu indexările ulterioare) pentru fiecare urmaș.

Capitolul V

DETERMINAREA VENITULUI MEDIU LUNAR

ASIGURAT VALORIZAT

25. Baza de calcul a pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate de după 1 ianuarie 1999, valorizat la momentul stabilirii pensiei.

26. Temei pentru determinarea venitului mediu lunar asigurat sînt:

1) contribuțiile de asigurări sociale de stat, conform contului personal de asigurări sociale din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale;

2) salariul confirmat prin certificatele de salariu eliberate de arhiva de stat (raională, municipală, națională), de primăria satului/comunei, în cazul în care unitățile economice/întreprinderile agricole au fost lichidate;

3) contribuțiile de asigurări sociale de stat în sumă fixă, stabilită anual prin Legea bugetului de asigurări sociale de stat;

4) salariul minim sau mediu lunar pe țară, după caz, pentru perioadele necontributive asimilate stagiului de cotizare conform art. 5 din Legea privind sistemul public de pensii.

27. Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuții stabilite prin lege pentru aceste perioade și numărul total de luni de cotizare.

28. Venitul mediu lunar asigurat valorizat se calculează după formula:

$$\frac{V_{av} \cdot \sum con_i}{C_i \cdot n}$$

unde:

V_{av} - venitul mediu lunar asigurat valorizat;

con_i - suma contribuțiilor de asigurări sociale plătite pentru perioada i de cotizare. Pentru perioada de până la 1 ianuarie 2021 se va lua în calcul suma contribuțiilor individuale plătite;

C_i - cota de contribuție de asigurări sociale stabilită în perioada i de cotizare. Pentru perioada de până la 1 ianuarie 2021 se va lua în calcul cota de contribuție individuală stabilită;

K_{vi} - coeficientul de valorizare a venitului asigurat;

n - numărul lunilor pentru care s-au calculat și s-au achitat contribuțiile.

29. Venitul mediu lunar asigurat valorizat se determină în felul următor:

1) în baza datelor din evidența individuală pentru fiecare an se determină venitul anual asigurat, prin împărțirea sumei contribuțiilor plătite (CON_i) la cota de contribuție individuală stabilită pentru anul respectiv prin lege. Cotele de contribuție individuală pentru anii 1999-2017 sînt indicate în anexa nr. 2 la prezentul Regulament.

În cazul achitării contribuțiilor de asigurări sociale în taxă fixă, venitul anual asigurat se determină prin împărțirea contribuției anuale (taxei) la cota de contribuție totală (29%);

2) se determină numărul de luni pentru care s-au calculat și s-au achitat contribuțiile în anul respectiv (n). Lunile în care asiguratul a lucrat un număr incomplet de zile se includ în stagiul de cotizare dacă suma anuală a contribuțiilor achitate este mai mare decît suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim lunar pe țară stabilit de legislație;

3) venitul asigurat realizat în anul $\square$ se valorizează prin înmulțirea cu coeficientul de

valorizare (K_{vi}), care reprezintă raportul dintre salariul mediu pe economie din anul precedent anului realizării dreptului la pensie și salariul mediu pe economie din anul de cotizare „i”;

4) prin însumarea veniturilor anuale asigurate valorizate se determină venitul asigurat valorizat pentru toată perioada de cotizare începînd cu 1 ianuarie 1999;

5) prin împărțirea sumei venitului asigurat valorizat pentru toată perioada de cotizare (Σ) la numărul total de luni pentru care s-au calculat și achitat contribuțiile (n) se determină venitul mediu lunar asigurat valorizat .

30. Coeficienții de valorizare a venitului asigurat pentru anii 1999-2016 sînt specificați în anexa nr. 3 la prezentul Regulament. Pentru fiecare an ulterior, coeficienții de valorizare se aprobă prin hotărîre de Guvern și se aplică la calculul pensiilor începînd cu 1 aprilie.

31. În cazul stabilirii pensiei în perioada de la 1 ianuarie pînă la 31 martie inclusiv, la valorizarea venitului mediu lunar asigurat se aplică coeficienții de valorizare pentru anul anterior anului precedent celui de pensionare.

32. În cazul în care asiguratul, după 1 ianuarie 1999, pe lîngă perioadele contributive, confirmă și perioade necontributive asimilate stagiului de cotizare, conform art. 5 din Legea privind sistemul public de pensii, baza lunară de calcul a pensiei se determină conform formulei:

unde:

S_{min} - salariul minim lunar pe țară la data calculării pensiei;

n_{nc} - numărul lunilor de aflare în situațiile indicate în art. 5 alin. (2) lit.a) și e);

S_m - salariul mediu lunar pe țară pentru anul precedent anului stabilirii pensiei;

n_m - numărul lunilor de aflare în perioadele necontributive specificate la art. 5 alin. (2) lit.a1), b), d) și f);

n_b - numărul lunilor de aflare în perioadele necontributive prevăzute la art.5 alin. (2) lit. c). La solicitarea persoanei asigurate, perioadele necontributive indicate pot fi excluse din calcul la determinarea venitului mediu lunar asigurat, cu condiția că sînt excluse și din calculul stagiului de cotizare.

33. Venitul asigurat obținut după 1 ianuarie 1999 în cadrul unităților economice lichidate, ale căror documente cu privire la salariul angajaților au fost transmise la arhiva de stat (raională, municipală, națională), se confirmă prin certificate de salariu eliberate de arhivele în cauză.

În situațiile în care întreprinderile agricole lichidate au transmis documentele cu privire la salariul angajaților la primăria satului/comunei, venitul asigurat se confirmă prin

certificate de salariu eliberate de primărie, care vor conține, în mod obligatoriu, denumirea unității la care a activat persoana în perioada indicată.

Venitul asigurat astfel confirmat se valorizează prin înmulțirea cu coeficientul de valorizare (K_{vi}), care reprezintă raportul dintre salariul mediu pe economie din anul precedent anului realizării dreptului la pensie și salariul mediu pe economie din anul de cotizare „i”.

34. În cazul includerii în stagiul de cotizare a perioadei de activitate realizate pînă la 1 ianuarie 2007 de către persoanele asigurate în organizațiile, întreprinderile și instituțiile asupra cărora se extind prevederile Legii nr.111-XVI din 27 aprilie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, venitul asigurat în această perioadă se calculează din contribuțiile declarate de angajator, care se consideră achitate prin lege.

35. La calcularea venitului mediu lunar asigurat al persoanelor angajate în misiuni diplomatice, pentru perioada de la 1 ianuarie 1999 pînă la 1 ianuarie 2004 se vor aplica mărimile salariilor lunare indicate în anexa nr. 4 la prezentul Regulament, valorizate prin înmulțirea cu coeficientul de valorizare (K_{vi}), care reprezintă raportul dintre salariul mediu pe economie din anul precedent anului realizării dreptului la pensie și salariul mediu pe economie din anul de cotizare „i”.

Capitolul VI

VALORIZAREA VENITULUI MEDIU LUNAR ASIGURAT

PENTRU PENSIILE AFLATE ÎN PLATĂ

36. Venitul mediu lunar asigurat realizat cu începere de la 1 ianuarie 1999 și inclus în calculul pensiilor pentru limită de vîrstă și al pensiei de dizabilitate stabilite pînă la 1 aprilie 2017 se valorizează reieșind din creșterea salariului mediu pe economie în anul precedent anului stabilirii pensiei față de anul realizării venitului asigurat, cu determinarea diferenței în mărimea pensiei.

37. Valorizarea venitului mediu lunar asigurat se efectuează în următoarea ordine:

1) venitul asigurat pentru fiecare dintre anii incluși în calculul venitului mediu lunar asigurat se înmulțește cu coeficienții de valorizare specificați în anexa nr.3 la prezentul Regulament pentru anul precedent anului stabilirii pensiei;

2) suma veniturilor valorizate pe ani se împarte la numărul de luni pentru care s-au calculat și plătit contribuțiile și se determină venitul mediu lunar asigurat valorizat.

În cazul valorizării pensiilor de dizabilitate, venitul mediu lunar asigurat valorizat astfel calculat se aplică în mărime nu mai mare decît mărimea dublă a salariului mediu pe țară pe anul precedent anului stabilirii pensiei.

38. Pentru determinarea diferenței în mărimea pensiei:

1) din pensia stabilită conform formulei $\square$ cuantumul pensiei pentru perioada de după

1 ianuarie 1999 (P_n), calculat conform uneia dintre formulele $P_n = [1,4\% \times V_l + 2\% (V_t - V_l)] \times S_a$ sau $P_n = 1,4\% \times V_t \times S_a$, se recalculează prin substituirea venitului mediu lunar asigurat (S_a) cu venitul mediu lunar asigurat valorizat (V_{av}), rezultatul obținut constituind partea valorizată a pensiei (P_{nv});

2) din cuantumul părții valorizate a pensiei (P_{nv}) se scade cuantumul pensiei pentru perioada de după 1 ianuarie 1999 (P_n), iar rezultatul se ponderează cu raportul dintre stagiul de cotizare realizat după 1 ianuarie 1999 și stagiul de cotizare total $\square$, rezultatul obținut reprezentând majorarea pensiei inițial stabilite în urma valorizării venitului mediu lunar asigura

$\square$ t: ..

39. În cazul în care pensia calculată conform formulei $\square$ este mai mică decât pensia minimă și beneficiarului i s-a acordat pensia minimă, diferența de pensie în urma valorizării se va aprecia conform formulei:

$\square$

unde P_{min} - pensia minimă acordată la momentul stabilirii pensiei.

În cazul unei diferențe negative beneficiarului i se va plăti în continuare pensia minimă.

40. Diferența în mărimea pensiei în urma valorizării și în cazul stabilirii pensiei de dizabilitate de gradul respectiv din venitul asigurat realizat înainte de și după 1 ianuarie 1999 se determină conform modului de calculare indicat la punctele 38 și 39, aplicînd formula:

$\square$

În cazul în care cuantumul pensiei de dizabilitate a fost calculat numai din venitul realizat după 1 ianuarie 1999, diferența de pensie se va determina conform formulei:

$\Delta P = P_{nv} - P$ sau $\Delta P = P_{nv} - P_{min}$, dacă pensia inițial calculată este mai mică decât pensia minimă.

41. Diferența în mărimea pensiei (ΔP) determinată conform punctelor 38-40 din prezentul Regulament se indexează cu coeficientul cumulativ de indexare a pensiilor (K_{ind}) de la anul stabilirii pensiei pînă la anul valorizării venitului asigurat și se adaugă la cuantumul pensiei în plată la data valorizării (P_{st}):

$$P_{stv} = \Delta P \times K_{ind} + P_{st}$$

unde:

P_{stv} = mărimea pensiei în plată după valorizare.

42. Coeficienții cumulativi de indexare a pensiilor pentru perioada anilor 1999-2017 sînt specificați în anexa nr. 5 la prezentul Regulament. La fiecare dintre următoarele

indexări, coeficienții cumulativi de indexare se vor actualiza și se vor aproba prin hotărâre de Guvern.

43. În cazul în care, după 1 ianuarie 1999, asiguratul a fost încadrat într-un grad de dizabilitate cu acordarea pensiei de dizabilitate respective, iar ulterior a fost încadrat (o dată sau repetat) în alt grad de dizabilitate, valorizarea venitului mediu lunar asigurat inclus în calculul pensiei corespunzătoare ultimului grad de dizabilitate acordat se va efectua cu aplicarea coeficienților de valorizare prevăzuți pentru anul precedent anului stabilirii pensiei pentru gradul inițial de dizabilitate, iar diferența de pensie se va determina conform formulei prevăzute pentru gradul de dizabilitate în vigoare la momentul valorizării.

Diferența de pensie astfel calculată se indexează cu coeficientul cumulativ de indexare a pensiilor de la anul stabilirii pensiei pentru gradul inițial de dizabilitate pînă la anul valorizării venitului asigurat și se adaugă la pensia în plată la data valorizării.

Capitolul VII

VALORIZAREA VENITULUI MEDIU LUNAR ASIGURAT

INCLUS ÎN CALCULUL PENSIILOR STABILITE ÎN

PERIOADA 2001-2009

44. În cazul pensiilor stabilite în anii 2001-2009, pentru care datele privind suma contribuțiilor plătite pe ani nu sînt disponibile în sistemul informațional, venitul mediu lunar asigurat luat în considerare la calcularea pensiei se valorizează în baza datelor din dosarele pensionarilor, în modul prevăzut în capitolul VI din prezentul Regulament.

Capitolul VIII

CALCULAREA PENSIEI UNOR CATEGORII DE

ANGAJAȚI DIN AVIAȚIA CIVILĂ

45. Cuantumul pensiei angajaților din aviația civilă constituie 35% din venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimii cinci ani de activitate în funcțiile specificate la art. 56 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii, care acordă dreptul la pensie.

46. Asigurații beneficiază de un spor la pensia integrală de 2% din venitul mediu lunar asigurat pentru fiecare an complet de stagiul de cotizare în plus în funcțiile prevăzute la art. 56 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii, însă mărimea totală a pensiei nu poate depăși 75% din venitul mediu lunar asigurat.

47. Venitul asigurat realizat pînă la 1 ianuarie 1999 se actualizează prin înmulțirea coeficientului individual al pensionarului determinat pentru perioada respectivă la salariul mediu lunar pe țară pentru anul precedent anului de stabilire a pensiei.

48. Coeficientul individual reprezintă raportul dintre suma salariului pentru ultimele 60 de luni consecutive (indiferent de durata întreruperilor în muncă) de activitate, care acordă dreptul la această categorie de pensie, și suma salariului mediu pe țară pentru

aceeași perioadă, dar care nu poate depăși 5,0. Mărimile salariului mediu lunar pe țară aplicate la determinarea coeficientului individual al salariului pensionarului sînt specificate în anexa nr.6 la prezentul Regulament.

49. Venitul asigurat realizat după 1 ianuarie 1999 se ia în considerare în valoarea sa reală.

Capitolul IX

CALCULAREA PENSIEI UNOR CATEGORII

DE ANGAJAȚI DIN DOMENIUL CULTURII

50. Se acordă pensie, în condițiile încetării activității în funcția respectivă, unor categorii de angajați din instituțiile de cultură și artă naționale de stat și municipale:

1) artiștilor de balet, artiștilor din ansamblurile profesioniste de dansuri, atît bărbați, cît și femei, dacă au realizat un stagiu de cotizare de cel puțin 20 de ani în funcțiile respective;

2) artiștilor de circ, instrumentiștilor suflători (instrumente aerofone), atît bărbați, cît și femei, dacă au realizat un stagiu de cotizare de cel puțin 25 de ani în funcțiile respective (se iau în considerare și funcțiile prevăzute la supct.1).

51. Pentru asiguratul care a activat în funcțiile menționate la punctul 50, determinate conform Listei aprobate de Guvern, pensia se calculează conform capitolului II din prezentul Regulament.

52. La calcularea stagiului de cotizare ce acordă dreptul la pensie unor categorii de angajați din domeniul culturii, se iau în considerare numai perioadele de activitate efectivă în funcțiile din cadrul instituțiilor de cultură și artă naționale de stat și municipale.

Capitolul X

CALCULAREA MĂRIMII PENSIEI

PERSOANELOR STRĂMUTATE PE

TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

53. Pentru persoanele strămutate de pe teritoriul unui stat cu care Republica Moldova are încheiat un acord în domeniul asigurării cu pensii pe teritoriul Republicii Moldova, care, după strămutare, au realizat pe teritoriul acesteia stagiul minim de cotizare necesar pentru calcularea venitului în scopul stabilirii pensiei, baza de calcul a pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat obținut pe teritoriul Republicii Moldova după strămutare.

54. Pentru persoanele strămutate de pe teritoriul unui stat cu care Republica Moldova are încheiat un acord în domeniul asigurării cu pensii pe teritoriul Republicii Moldova, care, după strămutare, nu au activat și nu au realizat pe teritoriul acesteia stagiul

minim de cotizare necesar pentru calcularea venitului în scopul stabilirii pensiei, baza de calcul a pensiei o constituie salariul mediu lunar calculat unui lucrător de aceeași profesie (funcție) și calificare, antrenat într-o activitate similară în Republica Moldova, în baza condițiilor de salarizare reglementate de stat în vigoare la momentul stabilirii pensiei. Confirmarea salariului mediu lunar se efectuează de către organul autorității publice centrale responsabil de politica în domeniul salarizării.

55. Pentru persoanele strămutate de pe teritoriul unui stat care a făcut parte din fosta URSS cu care Republica Moldova nu are încheiat un acord în domeniul asigurării cu pensii pe teritoriul Republicii Moldova, care, după strămutare, nu au activat și nu au realizat pe teritoriul acesteia stagiul minim de cotizare necesar pentru calcularea venitului în scopul stabilirii pensiei, însă confirmă stagiul de cotizare realizat până la 31 decembrie 1991 pe teritoriul fostei URSS, pensia se stabilește în modul prevăzut la punctele 5-7 din prezentul Regulament.

Capitolul X¹

REEXAMINAREA/RECALCULAREA

MĂRIMII PENSIEI

55¹. În cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie, la cererea persoanei se efectuează reexaminarea pensiei.

Reexaminarea pensiei se efectuează în baza cererii și a documentelor cu privire la stagiul de cotizare și venitul asigurat pentru perioada de activitate realizată până la acordarea dreptului la pensie și care n-a fost luată în considerare la stabilirea pensiei.

55². Reexaminarea drepturilor la pensie prevăzută în pct. 55¹ se efectuează și pentru pensionarii care și-au realizat dreptul la pensie până la 1 ianuarie 1999, dar numai la prezentarea documentelor ce confirmă stagiul de cotizare.

55³. Reexaminarea pensiei se efectuează în corespundere cu prevederile Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii în vigoare la data depunerii cererii de reexaminare cu actele necesare.

Noile drepturi la pensie se acordă începând cu luna următoare celei în care au fost depuse cererea și actele necesare la organul de asigurări sociale.

55⁴. În cazul confirmării prin documentele din dosar și/sau prin informația privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat deținute de casa teritorială de asigurări sociale pentru perioada de activitate realizată până la acordarea dreptului la pensie, mărimea pensiei se recalculează din data stabilirii inițiale, ținându-se cont de toate indexările (recalculările) efectuate până la data recalculării.

55⁵. În cazul încadrării în alt grad de dizabilitate, cuantumul pensiei de dizabilitate se recalculează în corespundere cu noul grad de dizabilitate, conform prevederilor legislației de pensionare în vigoare la data stabilirii pensiei de dizabilitate, în baza venitului mediu

lunar asigurat și stagiului de cotizare incluse inițial în calculul pensiei de dizabilitate, ținându-se cont de toate indexările (recalculările) efectuate anterior încadrării în alt grad de dizabilitate.

55⁶. În cazul modificării/completării art. 5 și 50 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii cu prevederi referitoare la circumstanțe ce țin de perioade necontributive și activități care au fost realizate până la stabilirea/reexaminarea pensiei, se efectuează reexaminarea pensiei, în baza cererii și a documentelor care confirmă perioadele necontributive și activitățile care au fost realizate până la acordarea dreptului la pensie și care nu au fost luate în considerare la stabilirea pensiei.

Capitolul XI

CALCULAREA STAGIULUI DE COTIZARE

56. Realizarea stagiului de cotizare reprezintă o condiție necesară în vederea stabilirii pensiei pentru limită de vîrstă, pensie anticipată pentru carieră lungă, a pensiei de dizabilitate, a pensiei de urmaș, în conformitate cu prevederile Legii privind sistemul public de pensii.

57. Stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei include perioade contributive și perioade necontributive.

Perioadele contributive includ activitățile la desfășurarea cărora persoana este supusă asigurărilor sociale.

Perioadele necontributive se consideră perioadele în care persoana nu este supusă asigurărilor sociale, dar, în temeiul legii, se includ în stagiul de cotizare.

58. În stagiul de cotizare se includ perioadele de absență forțată de la serviciu pentru care s-a plătit venitul asigurat și au fost achitate contribuțiile de asigurări sociale, indiferent de durata lor.

59. La dorința solicitantului de pensie, lunile cu un număr incomplet de zile lucrate în legătură cu încadrarea în serviciu sau concediere pot fi considerate luni complete de lucru ori pot fi excluse din calculul pensiei.

60. În stagiul de cotizare se includ perioadele de activitate pe bază de contract individual de muncă sau activitate de muncă individuală, perioada activității în propriile gospodării țărănești (de fermier) membrilor acestora, indiferent de caracterul și durata activității, cu condiția achitării contribuțiilor de asigurări sociale pentru aceste perioade.

61. Perioadele necontributive ale asiguratului asimilate stagiului de cotizare sînt:

1) perioada de îndeplinire a serviciului militar în termen sau cu termen redus;

2) perioada de îndeplinire a serviciului militar prin contract sau a altui serviciu asimilat acestuia, dacă nu este posibilă stabilirea pensiei în condițiile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993;

3) perioada de îngrijire a unui copil pînă la vîrsta de 3 ani de către unul din părinți sau de către tutore în caz de deces al ambilor părinți;

4) perioada în care asiguratul a beneficiat de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, de indemnizație de șomaj, de alocație pentru integrare sau reintegrare profesională;

5) perioada de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vîrsta de 18 ani sau a unei persoane cu dizabilitate severă de către unul dintre părinți, de către tutore sau curator, pînă la angajarea în funcția de asistent personal, inclusiv:

a) de la 1 ianuarie 1999 pînă la 1 ianuarie 2008 - perioada de îngrijire a unui copil invalid cu gradul de severitate I (întîi) pînă la vîrsta de 16 ani;

b) de la 1 ianuarie 2008 pînă la 1 ianuarie 2013 - perioada de îngrijire a unui copil invalid cu gradul de severitate I (întîi) pînă la vîrsta de 18 ani;

c) de la 1 ianuarie 2013 - perioada de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vîrsta de 18 ani;

6) perioada de rezidențiat (internatura și secundariatul clinic) în învățămîntul postuniversitar obligatoriu;

7) perioadele de activitate necontributive în funcția de judecător și procuror de pînă la 31 decembrie 2005;

8) perioadele, pînă la 1 ianuarie 1999, în care au fost realizate activitățile specificate la art. 50 alin.(1) lit. d) - f) din Legea privind sistemul public de pensii.

62. Perioadele asimilate stagiului de cotizare prevăzute la punctul 61 din prezentul Regulament nu pot însuma în total mai mult de 8 ani, cu excepția celor prevăzute la subpct. 2), 3), 5), 7) și la pct. 63 subpct. 8).

63. În stagiul de cotizare, pe lîngă perioadele specificate la pct. 61 din prezentul Regulament, se includ următoarele activități și perioade realizate pînă la 1 ianuarie 1999:

1) activitatea în calitate de membru de colhoz, indiferent de caracterul și de durata programului de muncă. La calcularea vechimii în muncă în colhoz din perioada posterioară anului 1965, în cazul în care membrul de colhoz, nemotivat, nu a îndeplinit minimul stabilit, se ia în calcul perioada de prestare efectivă a activității;

2) activitatea de creație a membrilor uniunilor de creație confirmată de către secretariatele consiliilor de administrație ale uniunilor respective;

3) activitatea în calitate de slujitor și lucrător al cultelor, începînd cu 1 aprilie 1992;

4) perioada îngrijirii unui invalid de gradul I;

5) perioada îngrijirii unui copil invalid sub vîrsta de 16 ani;

6) perioada îngrijirii unei persoane care a depășit vîrsta de 75 de ani;

7) perioada de studii în instituțiile de învățămînt universitar superior de zi (institute, universități, academii);

8) perioada de participare a veteranilor de război la acțiunile de luptă, care se include în stagiul de cotizare, în mărime triplă. În perioada de participare la acțiunile de luptă se includ zilele de spitalizare și de tratament în urma rănilor, a contuziilor, precum și perioada aflării în prizonierat.

64. Stagiul de cotizare se exprimă în ani.

65. Stagiul de cotizare se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat și împărțirea sumei obținute la 12. Rezultatul obținut se rotunjește pînă la o unitate după virgulă. În cazul în care suma anuală a contribuțiilor achitate este mai mică decît suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim lunar pe țară stabilit de legislație, stagiul de cotizare se calculează proporțional sumei achitate.

Persoanelor angajate în sectorul agrar în baza contractului individual de muncă, perioada de activitate cu caracter sezonier li se include în stagiul de cotizare, considerîndu-se un an de cotizare (calendaristic), cu condiția ca suma anuală a contribuțiilor să nu fie mai mică decît suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim pe țară stabilit de legislație. În cazul în care suma anuală a contribuțiilor achitate este mai mică decît suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim pe țară stabilit de legislație, stagiul de cotizare se calculează proporțional sumei achitate.

Stagiul de cotizare realizat după stabilirea/reexaminarea pensiei pentru limită de vîrstă se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții și împărțirea sumei obținute la 12. Rezultatul obținut se rotunjește pînă la o unitate după virgulă.

66. Pentru persoanele care au desfășurat activități peste hotarele republicii și au fost supuse asigurărilor sociale în aceste state, perioada de lucru peste hotare li se include în stagiul de cotizare, dacă aceasta este prevăzut în acordurile încheiate între Republica Moldova și aceste țări sau în convențiile internaționale.

67. Munca prestată pe teritoriul fostei URSS pînă la 1 ianuarie 1992 se echivalează cu munca prestată în Republica Moldova.

Munca prestată după 1 ianuarie 1992 se include în stagiul de cotizare dacă au fost achitate contribuții de asigurări sociale.

Capitolul XII

MODUL DE CONFIRMARE A STAGIULUI

DE COTIZARE

68. Stagiul de cotizare se confirmă în baza documentelor eliberate de la locul de muncă, serviciu, studii sau alte activități care se includ în stagiul de cotizare ori a

documentelor eliberate de organizațiile ierarhic superioare, precum și de instituțiile de arhivă.

69. Stagiul de cotizare realizat pînă la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (pînă la 1 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit.

În urma introducerii evidenței individuale de asigurări sociale (după 1 ianuarie 1999), stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

70. Actul de bază care confirmă stagiul de cotizare, conform pct.69 alineatul întâi, este carnetul de muncă. În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte și imprecise sau lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverințele, extrasele din ordine, contul personal al angajatului în care se reflectă salariul calculat lunar, schema de încadrare și alte documente ce conțin informații referitoare la perioada de muncă.

71. Perioada de desfășurare a muncii individuale realizată pînă la 1 ianuarie 1999 se include în stagiul de cotizare în baza documentelor privind plata contribuțiilor de asigurări sociale.

Avocații, auditorii, notarii, întreprinzătorii individuali se raportează la categoriile de persoane ce desfășoară activitate independentă și, la solicitarea pensiei, trebuie să confirme activitatea prin certificate privind plata contribuțiilor de asigurări sociale, eliberate de organele teritoriale de asigurări sociale.

72. Perioada de muncă realizată pînă la 1 ianuarie 1999 în propriile gospodării țărănești (de fermier) a membrilor acestora și a cetățenilor a căror muncă a fost folosită în bază de contract se confirmă prin înscrierile din carnetul de muncă și/sau documentele ce confirmă achitarea contribuțiilor de asigurări sociale.

73. Activitatea de creație a membrilor uniunilor de creație realizată pînă la 1 ianuarie 1999 se confirmă prin adeverințele privind perioada de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale.

Activitatea de creație a membrilor uniunilor de creație desfășurată pînă la introducerea obligativității privind plata contribuțiilor de asigurări sociale se confirmă prin adeverințele (extrasele din hotărîri) eliberate de secretariatele comitetelor de direcție ale uniunilor de creație.

74. Temei pentru includerea în stagiul de cotizare a perioadelor realizate pînă la 1 ianuarie 1999 în baza contractelor civile sînt certificatele, eliberate de patron, care confirmă achitarea contribuțiilor de asigurări sociale și contractul cu mențiunea patronului despre îndeplinirea sarcinii.

75. Durata incapacității temporare de muncă survenită în perioada de muncă se

stabilește în baza documentelor eliberate de la locul de muncă respectiv sau de instituția medicală.

76. Perioada de îndeplinire a serviciului militar în termen sau cu termen redus se confirmă prin înscrierile respective în livretele militare sau adeverințele de recrutare eliberate de centrele militare, statele majore și instituțiile fostelor ministere de forță unionale și republicane, adeverințele eliberate de instituțiile de arhivă și curative militare, notițele despre serviciul militar introduse în carnetul de muncă conform documentelor.

76¹. Perioada de participare a veteranilor de război la acțiunile de luptă, zilele de spitalizare și de tratament în urma rănilor, a contuziilor, precum și perioada aflării în prizonierat se confirmă prin:

1) legitimație de veteran de război, de modelul prevăzut în Hotărârea Guvernului nr.182/2018 cu privire la legitimațiile veteranilor de război;

2) certificat eliberat de către organele administrativ-militare teritoriale din subordinea Ministerului Apărării.

În cazul veteranilor de război care au participat la acțiunile de luptă în componența subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne sau Serviciului de Informații și Securitate, certificatul confirmativ va fi eliberat de către Ministerul Afacerilor Interne sau subdiviziunile sale și, respectiv, de către Serviciul de Informații și Securitate.

77. Perioada de rezidențiat (internatura și secundariatul clinic) în învățământul postuniversitar obligatoriu se confirmă prin diploma de licență sau certificatul privind realizarea studiilor postuniversitare de rezidențiat.

78. Perioada de studii în instituțiile de învățământ superior de zi de pînă la 1 ianuarie 1999 se confirmă prin diplomă sau prin certificat de arhivă cu privire la perioada și absolvirea studiilor.

În stagiul de cotizare se ia în considerare întreaga perioadă de studii la secția de zi, cu excepția anilor în care a fost repetat același curs de studiu.

79. Perioada îngrijirii unui invalid de gradul I, a unui copil invalid sub vîrsta de 16 ani sau a unei persoane care a depășit vîrsta de 75 de ani se confirmă de organele teritoriale de asigurări sociale de la domiciliul persoanei îngrijite în baza:

1) cererii și buletinului de identitate ale persoanei care a efectuat îngrijirea. Pentru persoanele care locuiesc împreună cu persoana ce necesită îngrijire nu se solicită alte acte;

2) confirmării depuse de către persoana îngrijită, iar în caz de imposibilitate (deces, sănătate șubredă), de către membrii familiei acesteia sau a actului de constatare a circumstanțelor reale (pentru persoanele care locuiesc separat de persoana care necesită îngrijire);

3) documentelor ce confirmă faptul și durata invalidității (pentru invalizii de gradul I și copiii invalizi) și vîrsta (pentru persoanele de vîrstă înaintată și pentru copiii invalizi).

În calitate de documente ce confirmă invaliditatea pot fi acceptate: cotorul/certificatul medical de încadrare în grad de invaliditate, eliberat de Consiliul Republican de Expertiză Medicală a Vitalității (CEMV), iar în cazul copiilor invalizi - concluziile medicale eliberate de centrele medicale consultative sau alte documente de arhivă ce confirmă statutul de copil invalid.

80. Perioada de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani sau a unei persoane cu dizabilitate severă de către unul dintre părinți, de către tutore sau curator, pînă la angajarea în funcția de asistent personal se confirmă prin documente ce confirmă încadrarea copilului/persoanei în gradul de dizabilitate severă:

1) pentru perioada 1 ianuarie 1999-1 ianuarie 2013 - certificatul medical eliberat de Consiliul (centrul) medical consultativ; sau

2) începînd cu 1 ianuarie 2013 - cotorul eliberat de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă (CNDCM) de încadrare în dizabilitate severă;

3) acte confirmative eliberate de către Direcția de asistență socială de la locul de trai, prin care se confirmă faptul îngrijirii, precum și angajarea în funcția de asistent personal, documentul de stare civilă ce confirmă nașterea copilului, a persoanei cu dizabilitate severă și, după caz, decizia de instituire a tutelei sau curatelei.

[Pct.80 subpct.3) modificat prin HG3 din 14.01.26, MO45-47/15.01.26 art.10; în vigoare 15.01.26]

81. Perioada îngrijirii copiilor se stabilește prin documentele de stare civilă care certifică nașterea copilului și împlinirea de către copil a vârstei de 3 sau 8 ani (documentul de stare civilă ce confirmă căsătoria, documentul de stare civilă ce confirmă decesul, adeverința eliberată de organele fondului locativ etc.).

[Pct.81 în redacția HG3 din 14.01.26, MO45-47/15.01.26 art.10; în vigoare 15.01.26]

Capitolul XIII

REGLEMENTĂRI PRIVIND CONFIRMAREA

STAGIULUI DE COTIZARE

82. Documentele prezentate pentru confirmarea stagiului de cotizare trebuie să fie confirmate prin semnătura conducătorilor și ștampila întreprinderii, organizației (secțiilor de cadre).

Înscrierile în carnetul de muncă trebuie să fie executate în conformitate cu cerințele prevăzute de legislația privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă în vigoare la momentul completării carnetului de muncă.

În cazul în care documentele prezentate pentru confirmarea stagiului de cotizare conțin devieri de la regulile stabilite, chestiunea privind posibilitatea utilizării lor în calitate de dovezi ale stagiului de cotizare este soluționată de către organele teritoriale de asigurări

sociale.

83. Pentru confirmarea stagiului de cotizare se iau în considerare numai datele referitoare la perioadele de lucru incluse în carnetele de muncă, conform documentelor. Adeverințele ce confirmă perioadele de muncă trebuie să conțină, de asemenea, temeiul în baza cărora au fost eliberate.

84. Înscrierea sumară despre stagiul de cotizare inclus în carnetul de muncă în baza altor documente este considerată dovadă a stagiului de cotizare pentru activitatea realizată:

1) după 14 decembrie 1962, dacă în carnetul de muncă sînt făcute înscrieri concrete referitoare la locurile de muncă, perioadele de angajare și funcțiile deținute de solicitant înainte de angajarea acestuia la întreprinderea, instituția sau organizația ce i-a eliberat carnetul de muncă;

2) înainte de 14 decembrie 1962, indiferent de faptul dacă în carnetul de muncă se conțin sau nu datele sus-menționate.

Dacă pe lîngă carnetul de muncă solicitantul mai prezintă alte documente referitoare la activitatea sa de muncă înainte de completarea carnetului de muncă la care se referă înscrierea sumară, apoi stagiul de cotizare, înscris printr-o cifră totalizatoare, trebuie confirmat prin documente.

85. Dacă numele, prenumele sau patronimicul indicat în documentul ce confirmă stagiul de cotizare nu coincid cu numele, prenumele și patronimicul persoanei indicate în buletinul de identitate sau documentul de stare civilă ce confirmă nașterea, apartenența acestui document persoanei în cauză se stabilește de către instanța de judecată.

[Pct.85 modificat prin HG3 din 14.01.26, MO45-47/15.01.26 art.10; în vigoare 15.01.26]

86. Perioadele activității de muncă, conform carnetului de muncă, se calculează de la data angajării pînă la data concedierii. Ziua concedierii se consideră ultima zi de muncă.

87. În cazurile în care în documentul prezentat sînt indicați numai anii de muncă, fără date concrete, drept dată se ia 1 iulie a anului respectiv, iar dacă nu este indicată ziua lunii, ca atare este considerată data de 15 a lunii respective.

88. Pentru confirmarea stagiului de cotizare se prezintă extrasul din carnetul de muncă. Organele teritoriale de asigurări sociale confruntă extrasul cu originalul, legiferează extrasul, carnetul de muncă fiind restituit titularului după stabilirea pensiei.

Alte documente ce confirmă stagiul de cotizare se primesc numai în original, exceptînd livretele militare, documentele de stare civilă ce confirmă nașterea, diploma de studii/ rezidențiat, din care se fac, de asemenea, extrase.

[Pct.88 modificat prin HG3 din 14.01.26, MO45-47/15.01.26 art.10; în vigoare 15.01.26]

[anexa nr.1](#)

[anexa nr.2](#)

[anexa nr.3](#)

[anexa nr.4](#)

[anexa nr.5](#)

[anexa nr.6](#)

Anexa nr. 2

la Hotărîrea Guvernului nr.165

din 21 martie 2017

LISTA

hotărîrilor Guvernului care se abrogă

1. Hotărîrea Guvernului nr. 417 din 3 mai 2000 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 54-56, art. 499).

2. Punctul 6 din modificările și completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 363 din 8 aprilie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 61-63, art. 499).

3. Punctul 1 din din modificările și completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.1289 din 26 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 188-191, art. 1346);

4. Hotărîrea Guvernului nr. 328 din 19 martie 2008 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a pensiilor de asigurări sociale de stat” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 61-62, art. 396).

5. Punctul 1 și punctul 3 din din modificările și completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.756 din 7 octombrie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 831).

6. Punctul 30 din din modificările și completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.928 din 12 decembrie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 263-269, art. 1001).

7. Hotărîrea Guvernului nr.1026 din 29 decembrie 2014 „Pentru modificarea și completarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a pensiilor de asigurări sociale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 400-403, art. 1112).

8. Punctul 2 din din modificările și completările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1046 din 14 septembrie 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 306-313 art. 1132).